

ರ. ಬಿದರು ನಾನರಿಗಲ್ಲದವಳು

❖

ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ್ ?

ಬಿದರು ನಾನರಿಗಲ್ಲದವಳು

॥೪॥

ಹುಟ್ಟತ ಹುಲ್ಲಾದೆ
ಚೆಳೆಯುತ ಮರವಾದೆ
ಸುಂದರ ಸ್ತೋಯರಿಗೆ ಕೇರುವ ಮರವಾದೆ

॥೧॥

ಮುದುಕಗೆ ಬಡಿಗ್ಯಾದೆ
ಮುತ್ತಾಗ ಬೆತ್ತವಾದೆ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೈಯೊಳಗೆ ಬೆತ್ತವಾದೆ

॥೨॥

ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ಹೋಲಾದೆ
ದಂಡಿಗಿ ನಾನಾದೆ
ನೀಟುಳ್ಳ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಟೆಯ ಬಡಿಗ್ಯಾದೆ

॥೩॥

ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗೆ ದಂಡಿಗಿಯಾದೆ
ಪತ್ರಿಗೆ ಚುಟ್ಟಿಯಾದೆ
ಎಲ್ಲಮೈನ ಗುಡ್ಡದೊಳಗೆ ಹಡ್ಡಿಗಿ ನಾನಾದೆ

॥೪॥

ಹಂದರ ಹಾಲಗಂಬನಾದೆ
ದಂಡಿ ಬಾಸಿಂಗನಾದೆ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮತದೊಳಗೆ ಕಚ್ಚಾಯ ಬುಟ್ಟಿಯಾದೆ ||೩||

ತಿಪ್ಪಿಯ ತೆಳಿಗಿದ್ದೆ
ಅದರುದ್ದ ಬೆಳೆದಿದ್ದೆ
ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಂದಿಕೋಲಾದೆ ||೪||

ದೇಶದೊಳು ಶಿಶುನಾಳ
ಧೀಶನ ಮತದೊಳಗೆ
ಸಾಧುರ ಕೈಯೊಳಗೆ ಏಕದಾರಿ ಕೊಳವೆಯಾದೆ ||೫||

* * *

ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರ ಪರಿಚಯ : *ಆಯ್ದು ಉಂಟಿರು*

ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು ಕನ್ನಡದ ಅನುಭಾವಿ ಕವಿಗಳು, ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರು, ದಾರ್ಶನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಗಾಂವಿ ಶಾಲೂಕಿನ ಶಿಶುನಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ. ಱಲರ್‌ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಹಜರತ್ ಇಮಾಮ್ ಸಾಹೇಬರು, ತಾಯಿ ಹಾಜುಮ್, ಹಂಡತಿ ಘಾತಿಮ್. ಶರೀಫ್‌ರು ಬೇಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯ ಬಡಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರು. ಶಿಶುನಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಕಲಿತರು, ಕೂಲಿಮತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮುಲ್ಯಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಓದಿದರು. ಉದ್ಯ ಮತ್ತು ನುಡಿಲಿಖಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಪ್ಯಯತ್ವದಿಂದ ಕಲಿತವರು.

ಕಳಸ ಗ್ರಾಮದ ಗುರು ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರು ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರ ಗುರುಗಳಾಗಿ ದೊರೆತರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸೌಹಾದರ್ತೆಯ ಸೇತುವೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಶರೀಫರು ಹಾಡುವ ಅನುಭಾವ ಪದಗಳನ್ನು ಕುಂಬಾರ ಮುದಕಪ್ಪನೆಂಬುವವನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ.

ಉತ್ತರ ಕನಾಂಟಕ ಪ್ರಮುಖ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ ಶರೀಫರಿಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಶುನಾಳದೀಶ ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ತತ್ತ್ವಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಕನಾಂಟಕದ ಕಬೀರ ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶರೀಫರ ತತ್ತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂಂದು ಸಂಗತಿ ಅಥವಾ ಕಥನದ ವಸ್ತು, ವಣಿನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲೋ ಘಟಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪ, ಸ್ವಭಾವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿವುವಂಥದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ವಾಚ್ಯ ಕಥನದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಧ್ವನಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶರೀಫರ ವಿಮರ್ಶೆತ್ತುಕೆ ದೃಷ್ಟಿ ತಾವು ಕಂಡ ತಾತ್ತ್ವಿಕತೆ, ಅನುಭಾವದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿಸುವ ಅವರ ಅನುಭಾವಿಕ ನೆಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟ.

ತತ್ವಪದದ ಆಶಯ :

ಪ್ರಸ್ತುತ ‘ಬಿದಿರು ನಾನಾರಿಗಲ್ಲದವಳು’ ಪದವನ್ನು ಮೈ. ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ ಸಿಂದಗಿ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ‘ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರ ಗೀತೆಗಳು’ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹುಲ್ಲಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಬಿದಿರು ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಾ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಬಿದಿರಿನ ಹುಟ್ಟು ನೆಲಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹುಟ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಅದು ಹೆಣ್ಣಿ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶರೀಫರು ನೆಲಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹೆಣ್ಣಿ ಮತ್ತು ಬಿದಿರನ್ನು ಅಭೇದವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಅದರ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಚೆಗಳು:

१. ಬಿದಿರಿನ ಬಹು ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
२. ಬಿದಿರು ನಾನಾರಿಗಲ್ಲದವಳು ಹಾಡಿನ ಆಶಯ ನಿರೂಪಿಸಿರಿ.
३. ಬಿದಿರು ಮಾನವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಿದೆಯೇ? ವಿಶೇಷಿಸಿರಿ.

೬. ಮಾವ ಕೊಡಿಸಿದ ಕೋಟ್ಟು

ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್. ಸುಂಕಾಮರ

ಸೂಟ, ಬೂಟ, ಕೋಟ, ಹ್ಯಾಟ - ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಟಾಂತಂಗಳ್ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡ ಪದಪ್ರಯೋಗಂಗಳ್. ನಮ್ಮ ಮೂರ್ವಜರಿಗೆ ಈ ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳ ಪರಿಚಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನಾಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವೇಷಧರಿಸಿ ಬಂದರು. ಮನ್ನಾರು ವರ್ಷ ನಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಆಳಿದರು; ಸಾಹೇಬರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಭಾರತೀಯರಿಗೂ ಸಾಹೇಬರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹುಟ್ಟು ಹಿಡಿಯಿತು. ರಾಜಕೀಯ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೆದ್ದ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಬಾಂಧವರು ವೇಷ-ಭಾಷೆ, ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಹೇಬರನ್ನೇ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿ, ತಾವೂ ಮರಿಸಾಹೇಬರಾಗಲು ಯಶ್ವಿಸಿದರು. ಗಾಂಥಿಜಯವರ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬರು ಬೆದರಿ ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದರೂ ತಾವು ತಂದ ಸೂಟಿ-ಬೂಟಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿರಲೆಂದು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಈಗಳೇ ನಮ್ಮವರು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಈ ವೇಷ ಭೂಷಣ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತವರು, ಕಲಿಯದವರು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಗಣ್ಯರೆಂದು ಮೆರೆಯುವವರು ಇಂದಿಗೂ ಸೂಟನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೊರಳಿಗೊಂದು ಟಾಯ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಧಾಟಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತಾಡುವ ಮಹನಿಯರು ಕಣ್ಣೆಟಿಲ್ಲ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ 'ಸಾಹೇಬರೆ' ಎಂದು ಸಂಚೋಧಿಸಿದರೆ ಸಾಹು: ಇಷ್ಟಗಳ. ಮುಖ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸೂಟನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಲ್ಲುಕಿರಿಯುವರು. ಅವರು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ದೇವರ ಕೃಪೆಯಿಂದಲ್ಲ; ಸಿಂಹಿಗನ ಕ್ಷೇತ್ರಸದಿಂದ; ಸಿಂಹಿಗರೇ

ಅವರ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಅಭಿನವ ಬ್ರಹ್ಮ, ಸೂರ್ಯ ಮಾರುಹೋದ ಮಹನೀಯರು ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಸಿಂಹಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಿಗಿಲಾದುದೆಂದು ಹೇಳಲೂ ಹಿಂಜರಿಯವುದಿಲ್ಲ.

ಸಿಂಹಿಗನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವೋ ಏನೋ! ನಮ್ಮ ಆಡಂಬರ, ಅಟ್ಟಹಾಸ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು ದಿನಕ್ಕೂಂದು ಹೊಸ ಘ್ಯಾಶನ್ ತಂದು, ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸದಗರದಿಂದ ಮೆರೆಯ ಹಚ್ಚಿದವನೇ ಆ ಸಿಂಹಿಗ. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಜನಾಗ ಕಾಡುಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಅವನ ಪರಿಚಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮಂತ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೈಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿತ್ತಿಸಿದರೆ ಹೊರತು ಸಿಂಹಿಗನ ಕಲಾಪೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆನುವ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೊಣ್ಣಾಗಲಿ, ಗಂಡಾಗಲಿ ಅವರು ಅರಿವೆಯೊಂದನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡರು; ಮತ್ತಾಂದನ್ನು ಹೊದ್ದಿಕೊಂಡರು; ತಲೆಗ ತೆಂಪಾಗಬಾರದೆಂದು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡುದನ್ನೇ ಮುಸುಕೆಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಸಿಂಹಿಗನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಡು ಎಷ್ಟೂಂದು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ, ವೈಭವಪೂರ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಾಣತ್ತಪೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರ ವರ್ಣಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ! ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ದೊರೆಯದ ಭಾಗ್ಯ ಇಂದು ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ. ಸಿಂಹಿ ನಮಗೆ ಬರಿ ಸಿಂಹಿಯಲ್ಲ; ಅವನೊಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮಿ; ದೇವತಿಲ್ಲ!

ವೇಷ-ಭೂಷಣದ ಗುರಿ ಇತ್ತಿರನಾಗಿದೆ; ಮೊದಲನೆಯದು ಅಂಗರಕ್ಷಣೆ; ಎರಡನೆಯದು ಅಂಗವೈಭವ. ನಮ್ಮ ದೇಹರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾವು ಉಡುಪು ಧರಿಸುವುದೇನೋ ನಿಜ; ಆದರೆ ಆ ಉಡುಪು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಗೆಯುತ್ತೇವೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಕೊಂಡು, ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೊಲಿಸಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಜನಮೆಚ್ಚಿ ಹೌದೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲದ ಸಂತೋಷ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ತಿರಕನಂತೆ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ, ಹೊಲಸು ಸೂಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡವರನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು. ಬಟ್ಟೆ-ಬರೆ ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಬಂಗಾರ-ಬೆಳ್ಳಿ, ಮುತ್ತು-ರತ್ನದ ಆಭರಣಗಳಿದ್ದರೆ? ಹಚ್ಚು ಸುಂದರವೆಂದು ಬಗೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪಾಪ! ಬಡವರಾದವರಿಗೆ ಈ ಭಾಗ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು? ಇದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗಿ, ಚೊಣ್ಣದ ಮೇಲೆ ಚೊಣ್ಣ, ಆಭರಣದ ಮೇಲೆ ಆಭರಣ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವರು. ಕೆಲವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹರಕ್ಷಣೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅಂಗಸೌಷ್ಣವೇ ಪ್ರಥಾನ. ಅಂಥವರು ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜೀವನ್

ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಆರಿವೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೊಲಸಾಗುವವೋ ಎಂದು ಒಂದೇ ಸವನೆ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವವರು. ಅವರಿಗೆ ಉಡುಪುಗಳೇ ಜೀವನದ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವ ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಂಗಿಯನ್ನು ಕಾಣದ ಬಡವರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. “ಅಂಗಕ್ಕೊಂದು ಅಂಗಿ, ಮೊಳೆಕಾಲ ಮೇಲೊಂದು ಲುಂಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಹೆಚ್ಚಿನದು ನಮಗೇಕೇಕು” – ಎನ್ನುವ ಸಾದಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಂಟು. ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಅಂಗಿ ಸಾಕು. ಶಹರದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗಿಯೂ ಬೇಕು; ಹತ್ತು ಸೂಟು ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಟು ಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಅತ್ಯಪ್ರಿಯ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಶಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕೇ ಸಾಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಬೇಕೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಗ ನಗರದ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಕಂಡೋ ಎನೋ ‘ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೊಂದು ಅಂಗಿ, ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲೊಬ್ಬು ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಮಡದಿ-ಹಳ್ಳಿಯ ಗರತಿ ಸರಕ್ಕನೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು.

ಅಂಗಿಯ ಮ್ಯಾಲಂಗಿ ಚಂದೇನ ನೆನರಾಯಾ
ರಂಬೀಮ್ಯಾಲ ರಂಬಿ ಪ್ರತಿರಂಬಿ ನನಮ್ಯಾಲೆ
ತಂದಾರೆ ನೋಡೋ ಸವತೀನಾ॥

ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೊಂದು ಅಂಗಿ ಇರುವುದು ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ; ಸೂಟನ ಮಾತಂತೂ ದೂರೇ ಉಳಿಯಿತು. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ, ತಪ್ಪಿ ಅಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟು ಬಂದರ ಅದು ಮಾವನ ಹೋಟೆಂದು ಬಗೆಯಬೇಕು. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವ ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಹೋಟಿಗಾಗಿ ಹೋಟು ಹೊಲಿಸುವವರು ಹಳ್ಳಿಗರೇ ಅಲ್ಲ; ಅಕಸ್ಕಾತ್ ತಿಳಿಯದೆ ಒಂದು ಹೋಟನ್ನು ಮಾವನಾದವ ಹೊಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೂ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದುವ ಸ್ವಭಾವ ಅವರದು.

ನಾನು ಪೂರ್ವ ಹಳ್ಳಿಯವನಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ಪಟ್ಟಣಿಗನಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸೇರಿದ ಗಂಡು ನಾನು. ಅಪ್ಪು ಕಲಿತವನೂ ಅಲ್ಲ; ಕಲಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟವನೂ ಅಲ್ಲ. ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್ ದವರೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆಗಲೇ ನನಗೆ ಮೀಸೆ ಮೂಡುವ ವಯಸ್ಸು! ಹದಿನೆಂಟರ ಅಂಚು ಮುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಅಪ್ಪು ಕಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಸಾಕಾಯಿತು. ನನಗೂ ಅದೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬೆಳೆದ ಮಗಳನ್ನು ನನಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲೆಂದು ಕುಳಿತು ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವ ಇದೇ ಸುಸಂಧಿಯೆಂದ. ಮದುವೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಒಂದು ಕ್ಯಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಯಾ ಹೊಡಿತು. ನಮ್ಮ ಮಾವನಿಗೆ ಸೂಟಿ ಹೋಲಿಸುವಪ್ಪು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ; ಸೂಟಿ ಬೇಡುವಪ್ಪು ಶಿಕ್ಕಣವನ್ನು ನಾ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಒಂದು ಉಲನ್ ಹೋಟನ್ನು ನನಗೆ ಹೋಲಿಸದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ; ಮದುವೆಯ ದಿನ ತೊಟ್ಟ ಈ ಹೋಟು ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಮೈಲಿದೆ. ಇದೇ ನನ್ನ ಹೋಟು! ಮದುವೆಯ ಹೋಟು!!

“ಯಾಕ್ಕಿ, ನನ್ನ ಹೋಟು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಕದ್ದು ನಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರಲ್ಲ. ಹೋಟಿನ ತುಂಬ ಹೋಲಿಗೆ ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ನೀವು ನಗತಿರಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಗು ಬಂದರೆ ನೀವೇನು ಮಾಡೀರುವಾ? ನಗರಿ; ಅನ್ಯರು ನಗತಾರಂತ ನಾನೇನು ಈ ಹೋಟು ಬಿಡುವವನಲ್ಲ. ಇದೇನು? ಇದೇನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೋಟ? ಪಕ್ಕಾ ಉಲನ್ನು! ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಉಲನ್ನು!! ಈಗಿನ ಅರಿವೆ ಏನು? ಹಾಫ್ ಉಲನ್, ಹಾಫ್ ನೂಲನ್! ನಮ್ಮ ಮಾವ ತನ್ನ ಮಗಳು ಇರುವವರೆಗೆ ಇರಲಿ ಅಂತಾ ಹುಡಿಕ್ಕಾಡಿ ಅರವಿ ತಂದ, ಹೌದ್ದೊದು ಅನ್ನವಂಗ ಹೋಟು ಹೋಲಿಸಿಕೊಟ್ಟು; ಹೋಟು! ನೋಡ್ರಿ ಹೋದ ವರ್ಷ... ನೋಡ್ರಿ ಎಪ್ಪು ದಿವಸ ತಾಳಬೇಕು ಒಂದೇ ಹೋಟು? ನನಗೆ ಈಗಾಗಲೇ; ಏಳು ಮಕ್ಕಳು. ಪಗಾರ, ಅದೂ ಅಷ್ಟಕಷ್ಟು ಇಂಥಾದರೋಳಗೆ ಹೋಸಾ ಹೋಟು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹೋಲಿಸೋದು? ಇದ್ದುದ್ದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೋಲಿಸಬೇಕು- ಅಂತಾ ಅಂದ್ರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾಲ ಇದು. ನನ್ನದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೋಟು ಅಲ್ಲಿ; ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಹೋಟು. ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಇಟಾಲಿಯನ್ ರಗ್ನನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೊತು ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದಕೇನ್ನಿ? ಒಂದೆರಡು ಸಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಪೇರಿನು ಆಗೇದ ನೋಡ್ರಿ, ಸಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಬಂಗ್ರೀನ ರಿಪೇರಿಗೆ ಬರತಾವು ಅಂದಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಹೋಟಿನ ರಿಪೇರಿ, ಏನು ಮಹಾ ಬಿಡ್ರಿ. ಇಪ್ಪು ಹೇಳಿದರೂ ನಗತೀರಿ-ಅಂದಮೇಲೆ, ಮಾಡೂದೇನು, ನಗರಿ; ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಬಾಯಿ ಹೊಟ್ಟಾನಂದಮೇಲೆ ನೀವಾಕ ಬಿಡತೀರಿ ನಗರ್ವಪಾ, ನಗರಿ.”

ನಗುವವರು ನಗುತ್ತಾರೆ; ಕುಚೇಪ್ಪೆ ಮಾಡುವವರೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದು? ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವದೊಂದೇ ಮುಂದಿನ ದಾರಿ. ನನ್ನ ಗುರುತಿನ ಸಿಂಪಿಯನ್ನು ಕರೆದು ರಿಪೇರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಅವನು ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿ, “ಹೋಸ ಹೋಟು ಹೋಲಿಯುವಪ್ಪು ಶ್ರಮ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ” ಎಂದ. “ಬಿಧ್ದದ್ದು ಬೀಳಲಿ, ಬಿಡಬೇಡ; ರಿಪೇರಿ ಮಾಡೆಂದು” ಅಧರ ಅಧಿಕಾರ, ಅಧರ ದೈನ್ಯ ತುಂಬಿದ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಸಿಂಪಿಗನಿಗೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಕನಿಕರ ಬಂತೋ ಏನೋ! ಹೋಟು ಒಯ್ಯಿವನು

ಎಂಟು ದಿವಸ ಆದರೂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ, ನನಗಂತೂ ಮಾತಾ
 ಕೋಪ ಬಂತು. ಆ ಸಿಂಹಿಗನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅವನನ್ನು ಮುಗಿಸಿಂದೀ
 ಬಿಡುವ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. “ಅದರೇನು, ಹೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದು ಸಿಟ್ಟು ರಚ್ಚಿರುತ್ತಿಇ;
 ಬಡವನ ಸಿಟ್ಟು ದವಡೆಗೆಮೂಲ” ಎನ್ನತ್ತೆ ಸಿಂಹಿಗನರ್ಥಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಅದನು
 ನನ್ನನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣತ್ತಲೇ ದೇಶಾವರಿ ನಗೆ ಒಿರಿತೊಡಗಿದ. “ಬರ್ತ
 ಸಾಹೇಬರೇ, ನಾನಿಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೇ ಬರುವವರಿಷ್ಟೆ ನೀವೇ ಬಂದಿರಿ ಬಹಳ
 ಒಳ್ಳಿಯದಾಯ್ತು” ಎಂದ. “ಅದ್ದ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಮಹಾತಾಯ! ನನ್ನ ಕೋಟಿನ
 ರಿಪೇರಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು, ಹೇಳು” ಎಂದು ಗದರಿಸಿದೆ. ಅವನೇನೂ ಅದಕ್ಕೆ
 ಜುಪ್ಪೆನ್ನಲ್ಲಿ, ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಮಾತಾಡತೊಡಗಿದ; “ಸಾಹೇಬ್ರಿ ಇಂತಹ ಅರಿವಿ
 ಈಗಂತೂ ಸಿಗೂಡೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕೋಟಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಸಿ, ಬಣ್ಣವೇ ಬದಲಾಗಿದೆ.
 ಅರಿವಿ ತಿರಿವಿಹಾಕ ಒಳವಸ್ತು ಬದಲಿಸಿದರೆ ಹೊಸಕೋಟಿ ಇದರ ಮುಂದೆ
 ಜಕ್ಕಿಸೀತು” ಎಂದು ಸದ್ಯೋಧೆ ಹೇಳಿದ. ನಾನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ
 ಕೇಳಿದೆ ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಾದಿತೇ? ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅಧಾರಂಗಿಯೋಡನೆ ಆಲೋಚನೆ
 ಮಾಡಿದೆ. “ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಒಳ್ಳಿದರಿ. ನಿಮಗೆ ಹೊಸಾ ಕೋಟಿನೂ
 ಆಗುತ್ತೆ; ಅಪ್ಪನ ಸ್ವಾರಕವೂ ಉಳಿಯತ್ತೆ” ಎಂದು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. “ಇದು ವಿಚಿರವ
 ವಿಷಯ” ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ನುಡಿದೆ. “ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಜಿದರೆ ಕೋಟಿ ಹೇಗೆ
 ಹೊಸದಾದೀತು; ಹೊಲಿಸಿ ಬಿಡರಿ. ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ನೋಡಿರಲ್ಲಾ, ಹೇಗೆ ಕಾಣಲ್ಲತ್ತು
 ಗೊತ್ತೆ? ಮೂದಲೆ ಕರಿಹಂಚಿನ ಮುರುಕು ಮನೆ; ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತಿರಿವಿ ಹಾಕಿಸಿದರು.
 ಈಗ ಹೊಸ ಬಂಗ್ರೀದಂಗ ಕಾಣಸತ್ಯತೆ” ಎಂದು ಮಹೋಪಮೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.
 ಅವಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ತಡವಾದಿತೇ? ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೋಟಿ
 ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂತು.
 ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ತಾಸೆರಡು ತಾಸು
 ನೋಡಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನವಳಂತೂ ಮಂದಹಾಸ ಬೀರುತ್ತ “ಮದುಮಗನಂತೆ ಕಾಣಿಸಿರ
 ಬಿಡ್ಡಿ ಎಂದಳು. ನನಗಂತೂ ಸಂತಸಪನಿಸಿತು. ನನ್ನ ಗೃಹಸ್ಥಾತ್ಮಮದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ
 ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದೆಂದರೆ ಆದೇ ಹದಿನ್ಯೆದು ದಿವಸ, ರಿಪೇರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ,

ಮಾವನ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನಂತೆ ಮುಖ್ಯಾಗುವವರೂ ಇರಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ.
 ಪ್ರಪಂಚ ವಿಸ್ತಾರವಾದುದು; ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಕೊನೆಗೊಂದು ದಿನ
 ಆ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗುವವರೂ ಸಿಗಬಹುದನಿಸುವುದು. ನನ್ನ ಕೋಟಿ
 ರಿಪೇರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲಂತೂ ನನಗೆ ಈ ಮಾತು ಸಿದ್ಧಾಂತಪನಿಸಿದೆ.
 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವನಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಕೋಟಿ

ಮೊದಲೇ ಶೇರವಾನಿ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಕೋಟಿ; ದೊಡ್ಡವರು ತೊಡುವ ಕೋಟಿ! ನನ್ನ ಕೋಟಿಗೆ ನುಸಿ ಮುಟ್ಟಿ ಹಲವಾರು ತೂಪುಗಳು ಬಿದ್ದುದೇನೋ ನಿಜ. ಬೀಡಿಸೇದುವಾಗ ಕಡಿಹಾರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಿಡಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಬಿದ್ದುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೂ ಅದು ಪರೋಪಕಾರ ಜೀವಿಯಂತೆ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದುದನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರೆ. ನನ್ನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜೊಂಡಿಗ, ನುಸಿ, ತಗರೆ, ಚಿಕ್ಕಾಡು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅದು ಕಾಪಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ದೊಡ್ಡವರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬಡಬಗ್ಗರು ಬದುಕುವದಿಲ್ಲವೇ? ಅದರಂತೆ ನನ್ನ ಕೋಟಿ! ಅದು ಎಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದರೇನು? ಎಷ್ಟು ಜೀರ್ಣವಾದರೇನು? ಮೈಲುಂಬಿ ತೂಪು ಆದರೇನು? ಅದು ತನ್ನ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ‘ಆನೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆಳತ್ತರ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹಿರಿಯರು. ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಕೋಟಿನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಕೆಳಗಿಟ್ಟರೂ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಾಫ್ತನ ಮಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ನನ್ನ ಮಾವನ ಕೋಟಿ!

నన్న కోటు కోటు అంత యారూ తిలియబారదు. అదు సల్లిసిరువు సేవ మాడిద లాభ అష్టిష్టల్ల. అదన్నల్ల వణికస్తు కుళితరే నన్న కోటిగే కోటి వష్టవాదరూ తీరదు. మహామనగే నూరు బాగిలు, సావిర కిడకి ఇరువుదిల్లవే? అదరల్లిరువ కోణేగళ సంబ్యేయూ అనంతవెందు బేరే హేళబేకే? ఆ కోణేగళ హాగే నన్న కోటినల్లిరువ కిసే; ఎడక్కు బలక్కు ఎరడు దొడ్డ కిసే! ఇవు నన్న కైగే సమీపదల్లియే ఇయవుదరిందలూ సాకష్టు ప్రతస్తహాగిరువుదరిందలూ అవుగళ ఉపయోగ బహళ. అవుగళంద ననగే ఆగిరువ ఉపకారవూ హెచ్చు. ఆ ఉపకారవన్న తీరిసలు ననగే ఎష్టు జన్మ బేకో ఏనో? సామాన్య కూలియవనంతే అవు ఎందూ వతీకిసిల్ల. భార హెచ్చుయితెందు ముఖి సణ్ణగే మాడిద దినవిల్ల; కూలి కడిమేయాయితెందు చడపడిసిదుదే ఇల్ల. నిష్టామ కమిగళు. నాను అవుగళల్లి తుంబిద భారవన్న కత్తెయూ హోరలారదు. ఒందు రీతియల్లి అవుగళ భారవన్న హోత్తెవను నానే ఎన్నుతీరా? అదెల్ల ఈగ బేడ, నానిగ ఆడువుదు నన్న జీయుగళన్న కురితు, నన్నన్నల్ల. ఇవుగళల్లి ఒందే సమనే సామాను తుంబువ నన్నన్న నోడి, “ఏన్ని, నిమ్మ కిసే హోల్డూల్ ఇద్ద హాగివే?” ఎందు కేళిధ్వంటు. అవక్కే ఇష్టు భార బిద్దరూ ఎల్లీల్లియూ కరిదిల్ల. నాను అవుగళల్లి తుంబుత్త ఒంద వస్తుగళు ఒందే, ఎరడే; అసంఖ్యాత. ప్రతి నిత్యదల్లి బరువ టపాలు, అవత్సావాదాగ కాయిపల్లీ,

ವಗ್ಯರೆ ವಗ್ಯರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕೋಟು ಅಗಸರ ಮನೆ ಕಂಡುದೇ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹು ದಿವಸಗಳಿಂದ ತುಂಬುತ್ತ ಬಂದ ಸಾಮಾನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದುಂಟು. ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನು ಕಳೆದಿದೆಯನಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ, ನನ್ನ ಕಿಸೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಂಟು. ನಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಕಳಕೊಂಡರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೀವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಪ್ಪೋ ಮದುವೆ-ಮುಂಜಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಟ್ಟ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಹೌದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಆ ಉತ್ಸವಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು? ನಮ್ಮೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳು. ಅವನ ಮದುವೆಯ ಪತ್ರ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ಸಿಂಪಿಗನಿಗೆ ನನ್ನ ಕೋಟನ್ನು ರಿಪೇರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂದು ಅದು ದೊರೆಯಿತು. ಈಗಾದರೂ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಹೊಳೆಯದೇ ಇರದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಂಬಿಗೆ ಆಗದವರು ಬಂದು ನೋಡಬಹುದು, ದೂರದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಈ ಹೊರ ಜೀಬುಗಳನ್ನು, ನಾನು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಾಗ, ಅವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಭಾರವಾಗಿ ಜಗ್ಗತ್ತಲೇ ಇರುವವು. ಅಪುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ! ನನ್ನ ಜೀಬುಗಳು ಕೋಟೆಯ ಖೋಲಿಯಾಗಿವೆ. ರಿಸಚ್‌ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿವೆ. ಅವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಒಂದರೆಡು ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಪದವಿಗಳು ಸಿಗಬಹುದು.

ಹೊರಗಿಸೆ ಹೀಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಇನ್ನು ಒಳಗಿಸೆ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಆತುರ ಹೆಚ್ಚಿಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ; ಹೊರಗಿರುವ ಕಿಸೆ ಮುಗಿಯಲ್ಲಿ; ಇನ್ನೊಂದುಳಿದಿದೆ. ಅದೇ ನನ್ನ ಎದೆಮೇಲಿರುವ ಕಿಸೆ. ಪಾಪ! ಅದು ಸಣ್ಣದು, ಎಳೆಯ ಮಗುವಿನಂತೆ ಅದರ ಬಾಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೇನೂ ಸಿಗದು; ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕರವಸ್ತೆ, ಒಂದು ಘೋಂಟನ್ ಪೆನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಮದುವೆ-ಮುಂಜಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಗುಚ್ಛದೊರೆತರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ತುರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪೆನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೋರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗಾಗಿ ನನ್ನ ಆ ಕಿಸೆಯ ತಳವೆಲ್ಲ ನೀಲಿ ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎದೆ ಚಾಚಿ ಮನ್ನಡಯವಾಗ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ.

ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಿಸೆಯಿದ್ದಂತೆ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ಕಿಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಆ ಸಿಂಪಿಗ. ಒಳಗಡೆಗೆ ಎಡಕೊಂಡು ಬಲಕೊಂಡು ಬಲವಾದ ಕಿಸೆಗಳಿವೆ. ಅವೇರಡರಲ್ಲಿ ಅದು ಮೇಲು, ಇದು ಕೀಳು ಎನ್ನುವವ ನಾನಲ್ಲ.

ಎಡಗಡೆಗೆ ಇರುವ ಕಿಸೆ ನನ್ನ ವಿಜಾನೆ! ಪೈಲಾ ತಾರೀಖು ಬರುತ್ತಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಜಂಬ. ನನ್ನ ಪಗಾರವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ತಾನು ಜಂಬ ಬಡಿಯುತ್ತದೆ. ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಸೊರಗಿ ಸಾಯಲಾರದ ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಸುಮೃನೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಚಂದನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರನು ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಶೂನ್ಯದತ್ತ ಸರಿಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಬರಿದೋ ಬರಿದು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಜಾಡಿಸಿ ಹುಡಿ ಹಾರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಇರಲಿ, ಇರದಿರಲಿ; ಅದು ನನ್ನ ವಿಜಾನೆ! ಬಲಗಡೆಯ ಒಳಗಿಸೆ ಮಹತ್ವದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒಳಗಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಮೃನೆ ಇರುವುದು; ವಿಟ್ಟೆಂದು ಬಾಯಿ ಬಿಡದೆ ಸುಮೃನಿಯವುದು ಅದರ ಸ್ಥಾವ. ಮೌನವೇ ಮಹಾನವಮಿ!

ಸುಳ್ಳು ಸಿಂಪಿಗ ಬಲ್ಲ - ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಸುಳ್ಳು ಎವೇ ಹೇಳಲಿ ಸಿಂಪಿಗನ ಬುದ್ದಿ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಬಾರದು. ಕಳ್ಳಿಕೆಸೆ ಹಚ್ಚುವಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಿಗ ತೋರಿದ ಚಾಣಾಕ್ಷತನವನ್ನು ಕಂಡು, ಯಾರಾದರೂ ಅಚ್ಚರಿ ಹೊಂದಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಕೋಟಿ ಹೊಲಿದವನ ಬುದ್ಧಿಯು ವರ್ಣನಾತೀತವೆನ್ನಬಹುದು. ಕಳ್ಳಿಕೆಸೆ ನನ್ನ ಕೋಟಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನನಗೆ ವರ್ಷ ಗತಿಸಿದವು. ಭುಜಕ್ಕೂ ಬಗಲಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೈಯಿಡದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನ. ಈ ಕಳ್ಳಿಕೆಸೆ ಯಾರಿಗಾಗಿ? ನನಗೋ ಕದೇಮನಿಗೋ? ಅದೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯದ ಮಾತು. ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಇರಲೇ ಅಂತಾ ನಾಲ್ಕೆಂಟಾಣೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಕೆ ಕೊಲಂಬಸ್‌ನು ಹೊಸ ದೇಶವನ್ನು ಶೋಧ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅದನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆ? ಕದ್ದು ನಾನಿಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಕದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಳ್ಳುನ ಮನೆಗೊಬ್ಬ ಮಹಾಕಳ್ಳು ಗಂಟುಬಿದ್ದರೆ.....ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವುದು? ಕಳ್ಳಿಕೆಸೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಂದು ಹಿನ್ನು ಚುಚ್ಚಿದೆ, ಕ್ಷೇತ್ರವರು ಹಾಯ್ ಎನ್ನುವಂತೆ.

ಕೋಟಿ ಹೊಲೆಯುವದರಲ್ಲಿ, ಹೊಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಾಣತನ ಬೇಕು. ಕೋಟಿ ಭುಜದ ಮೇಲಿಂದ ಹಾಯ್ದು ಟೊಂಕೆಕ್ಕಳಿದುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ; ಟೊಂಕದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಪಾದದವರೆಗೂ ಸಾಗಿದ ಕೋಟಿಗಳಿಲ್ಲದಲ್ಲ! ಶೇರವಾನಿಯ ಪದ್ದತಿಯೇ ಹೀಗೆ. ಕೋಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಉದ್ದಳತೆ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕು; ಹಲವರಿಗೆ ಗಿಡ್ಡವಿದ್ದರೆ ಲೇಸು. ಅದೆಲ್ಲ ಅವರವರ ಇಟ್ಟ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸಿಂಪಿಗನ ಕಾರ್ಯ. ಯಾರ ಕೋಟಾದರೂ ಸರಿಯೇ; ಕೊರಳು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಕಿಸೆ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದು ಅವನ ಜೀವನದ ಗುರಿ. ಕೋಟಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಲಾಭವಾಗಬೇಕಿದ್ದರೆ ಗುಂಡಿ ಹಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳತೆ

ಹೋರಿಸಬೇಕು. ಸಿಂಬಿಗನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯೀಲ್ಲ. ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನೂರಾದು ಹಚ್ಚುವುದೇ ಲೇಸು. ಕಾಣಿಯ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಟ ಲಾಭವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೂರ್ಖ ಪದ್ಧತಿ. ತಿಳಿಯದವರು ಹೊಸ ಘ್ಯಾಶನ್ನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುವರು. ನನ್ನ ಹೋಟನ್ನೇ ನೋಡಬಹುದು. ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವತ್ತು ಗುಂಡಿ ಎದೆಯಮೇಲೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದೇನು ಲಾಭವೆನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಕೇಳಿರಿ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಗುಂಡಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಚ್ಚಿದರೂ ಬರುವ ವಿಚು ಎಷ್ಟಾದೀತು? ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಮಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ಅದೂ ಒಮ್ಮೆ ಬರುವ ವಿಚು. ಅದರಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸುಲಭ ಅಷ್ಟಷ್ಟಲ್ಲ. ಹಣ ಹೋಡಿಸದೆ ಹಚ್ಚಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಹೋಟಿಗೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದೇ ಲಾಭದ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಸರ್ವರೂ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ಭದ್ರವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಜೀತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಾನವನು ಒಂಟಿ ಜೀವಿಯಲ್ಲ; ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಬಾಳುವುದೇ ಅವನ ಜೀವನ ಗುರಿ; ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕೊಟ್ಟು, ಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುವುದೇ ಸರಿ. ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಶ್ರೀತಿಯ ದ್ಯೋತಕ. ಸಿಟಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಟೇ ಕ್ಲಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ, ಸಿನಿಮಾ ನಾಟಕ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬನೇ ಸರ್ವರಿಗಾಗಿ ಹಣಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ನಾ ಮುಂದೆ ನಾ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಹಣ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವುದು ನಿತ್ಯದ ರೂಡಿ. ಇದೆಲ್ಲ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಮಾತು; ನನಗಂತೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದ ಮಾತು. ನನ್ನದು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರ ಸ್ವಭಾವ. ಆಪ್ತಮಿಶ್ರರಿಗೆ ತಿನಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಣಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಉದಾರ ಹಸ್ತ. ಚಹಾದ ವೇಳೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡವರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಏನೂ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಲನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಣವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಡಕೊಡದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸರಿಗಮಪದನಿಸ ಎಂದು ಸರಾಗವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಗುಂಡಿ ಬಿಚ್ಚಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ತಾಸಾದರೂ ನಿಧಾನ ಬೇಕು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಮಿಶ್ರರಲ್ಲಿಬ್ಬರು ಬಿಲ್ಲು ತೀರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. “ಅದು ಅನ್ಯಾಯ; ಹಾಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು” ಎನ್ನುತ್ತ ಬಿಚ್ಚಿದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಲಾಭದ ದಾರಿಯಲ್ಲವೇ? ಸಾಲು ಗುಂಡಿಗಳ ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲವೇ? ನೀವೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನಂತೆಯೇ ವರ್ತಿಸಿರಿ, ಆಗುವ ಲಾಭವನ್ನು ಲೇಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋಡಿರಿ, ಹೋಟು ಮಾಡುವ ಲಾಭವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಅಂತಹ ಮಿಶ್ರದು ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಸರಿ; ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಾಗ ಏನು ಗತಿ? ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ? ಅದರ ಅನುಭವವಷ್ಟೂ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಯಾವ ಮಿಶ್ರರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಜಹಾದ ಚಟ್ಟ ಬಂದೇ ಸಮನೇ ಕೊರಿಯತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೋಬ್ಬನೆ ಟೀ ಕೆಬಿಗೆ ಹೋದೆ. ಸಿಂಪಲ್ ಟೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ; ಬಿಲ್ಲು ಹದಿಸ್ತೆದು ನಯೇಪ್ಪೇನೆ. ಗಲ್ಲೇದ ಮುಂದೆ ಗದ್ದಲ ತುಂಬಿತ್ತು. ಬಿಲ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮರುಸತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಮಾಲಕನಿಗೆ. ಅದರೊಳಗೇ ಮುನ್ನಗ್ಗಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅವನ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚತೊಡಗಿದೆ; ನನ್ನ ಗುಂಡಿಗಳ ಸಾಲನ್ನು ವಿಕದ್ಯಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ ಮಾಲಕನು ಅಂದುಬಿಟ್ಟ, “ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲು ನಾಳೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಡೆಯತ್ತೆ; ಹಣ ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತೇ!” ಎಂದು. ಇದೆಲ್ಲ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಡಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ. ನನ್ನ ಕೋಟ್ಟು ನನಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಲಾಭವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ?

ಮಾವ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಆ ಕೋಟೀಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಹಡುಪಕಾರ ಮಾಡಿ, ಅಕ್ಕಯ ಪಾತ್ರೆಯಂತಿರುವ ಈ ಕೋಟು ಇಂದಿಗೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ನಾನು ಬಿದ್ದಹೋದರೂ ನನ್ನ ಕೋಟಿಗೇ ಅಳಿವಿಲ್ಲ. ಮಾವ ಕೊಡಿಸಿದ ಕೋಟು ಅಜರಾಮರ!

* * *

ಶೇಖರ ಪರಿಚಯ :

ಮರಿಬಸಪ್ಪ ಸಣ್ಣಬಸಪ್ಪ ಸುಂಕಾಮರ (ಕ್ರ.ಶ. ೧೯೨೧-೧೯೭೨) ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಬಾಗಲಕೋಟಿಯ ಬಸವೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಧಾರವಾಡದ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ, ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ-ಸಂಪಾದನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ-ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಾಧನೆ ಗಮನಾರ್ಹ. ಶ್ರೀಯುತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ತಲೆಹರಟಿಗಳು. ಗಪ್-ಚಿಪ್, ನಗೆ ಹೂಗೆ (ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ), ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ (ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ). ಜೀವನ ಜೋಕಾಲಿ ಸಂಪುಟಗಳು (ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಇವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು.

ಪ್ರಬಂಧದ ಆಶಯ :

ಕೋಟು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರತೀಕ. ಈ ಕೋಟನ್ನು ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಯನ್ನು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಮಣಿವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಟಿನ ಲಾಭ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಲುಸಾಲು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಕಿಸೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಹೋಟಿಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲ ಕೊಡುವುದರೊಳಗೆ ಗಳಿಯರೇ ಬಿಲ್ಲ ಪಾವತಿಸಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಕೋಟು, ಸಿಂಪಿಗನ ಕೌಶಲ್ಯವೇ ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದು, ಕೋಟಿಗೆ ಕಿಸೆ, ಎದೆಗುಂಡಿ ಹಚ್ಚಿದಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೋಟು ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಆಗುವ ಲಾಭದ ಎಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮದುರ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದು ಗಮನ ಸೇಳಿಯುವುದು.

ಶಬ್ದಾರ್ಥ:

ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ - ಇಂದಿನ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ; ಜಕ್ಕಿಸ್ - ಗದರಿಸು; ಪೂರ್ - ಸಂಬಳ, ವೇತನ; ಶೇರವಾನಿ - ನಿಲುವಂಗಿ; ಜೊಂಡಿಗ - ಜಿರಲೆ; ನುಸಿ - ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗ ಹತ್ತುವ ಶ್ರೀಮಿ; ತಗಣಿ - ತಗಣೆ; ಚಿಕ್ಕಾಡು - ಧೂಳು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಶ್ರೀಮಿಕೋಟಗಳು; ಕೋಟಾ - ಪಾಲು; ಹೋಲ್ಬಾಲ್ - ಸರ್ವಗ್ರಾಹಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟುವುದು; ಹೋಲಿ - ಕೋಟೆ; ಖಜಾನೆ - ಭಂಡಾರ, ಟ್ರಾಜರಿ; ಕರೀಮ - ವಂಚಕ; ಜೊಂಕ - ನಡು; ಕಾಣಿ - ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯದ ನಾಣ್ಯ; ಅಜರಾಮರ - ಶಾಶ್ವತ.

ಚಚೆಗಳು:

१. ಹಳೇ ಕೋಟು ರಿಪೇರಿ ಆದ ಬಗೆ.
२. ಲೇಖಿಕರು ತಮ್ಮ ಕೋಟನ್ನು ಮಹಾಮನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವ ಜೊಚಿತ್ಯೆ.
३. ಕೋಟು ಹೋಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಲೇಖಿಕರು ತೋರಿದ ಜಾಣತನ.

೧೦. ಕರ್ಮಾರದ ಗಿರಿ

❖

ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವ

ಅರಿಯದವರೊಡನೆ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದದೆ
ಕಲ್ಲು ಹೊಯ್ದು ಕಡಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬಂತೆ.
ಬಲ್ಲವರೊಡನೆ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದದೆ
ಮೋಸರು ಹೊಸೆದು ಚೆಣ್ಣೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಬಂತೆ.
ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದದೆ
ಕರ್ಮಾರದ ಗಿರಿಯನುರಿಕೊಂಬಂತೆ.

ಆವ ವಿದ್ಯೆಯ ಕಲಿತದೇನು?
ಸಾವ ವಿದ್ಯೆ ಬೆನ್ನ ಬಿಡದು.
ಅಶನವ ತೋರೆದದೇನು, ವ್ಯಾಸನವ ಮರೆದದೇನು?
ಉಸುರು ಹಿಡಿದದೇನು, ಬಸುರ ಕಟ್ಟಿದದೇನು?
ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನದೇವಯ್ಯಾ,
ನೆಲ ತಳವಾರನಾದದೆ ಕಳ್ಳನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಹನು?

ಆಶೇಯಾಮಿಷವಳಿದು, ಹುಸಿ ವಿಷಯಂಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಂಗಿ,
ಸಂಶಯ ಸಂಬಂಧ ವಿಸಂಬಂಧವಾಯಿತ್ತು ನೋಡಾ.
ಎನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಘನ ಪರಿಣಾಮವ ಕಂಡು
ಮನ ಮಗ್ನವಾಯಿತ್ತಯ್ಯಾ.
ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನಾ,
ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಪ್ರಭುದೇವರ ಕರುಣಾದಿಂದ ಬದುಕಿದೆನಯ್ಯಾ.

ಇಂತ್ರಾಂತಿ
ಮಾಂಜುಧೀರ್

ಗಗನದ ಗುಂಪ ಚಂದ್ರಮ ಬಲ್ಲುದಲ್ಲದೆ,
 ಕಡೆಯುಲಿದ್ದಾಡು ಹದ್ದು ಬಲ್ಲದ ಅಯ್ಯಾ?
 ನದಿಯ ಗುಂಪ ತಾವರೆ ಬಲ್ಲುದಲ್ಲದೆ,
 ಕಡೆಯುಲಿದ್ದ ಹೊನ್ನಾವರಿಕ ಬಲ್ಲುದೆ ಅಯ್ಯಾ?
 ಮಷ್ಟದ ಪರಿಮಳವ ತುಂಬಿ ಬಲ್ಲುದಲ್ಲದೆ,
 ಕಡೆಯುಲಿದ್ದಾಡುವ ನೊರಜು ಬಲ್ಲುದೆ ಅಯ್ಯಾ?
 ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನಯ್ಯಾ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ನಿಲವ ನೀವೆ ಬಲ್ಲಿರಲ್ಲದೆ
 ಈ ಹೋಣನ ಮ್ಯಮೇಲಣ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿತ್ತ ಬಲ್ಲವಯ್ಯಾ?

ಚಂದನವ ಕಡಿದು ಹೋರೆದು ತೇದಡೆ
 ನೊಂದನೆಂದು ಕಂಪ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತೆ?
 ತಂದು ಸುವರ್ಣವ ಕಡಿದೊರೆದಡೆ
 ಬೆಂದು ಕಳಂಕ ಹಿಡಿಯತ್ತೆ?
 ಸಂದು ಸಂದು ಕಡಿದ ಕಬ್ಬನು ತಂದು ಗಾಣದಲ್ಲಿಕ್ಕಿ ಅರೆದಡೆ,
 ಬೆಂದು ಪಾಕಗೊಳ ಸಕ್ಕರೆಯಾಗಿ ನೊಂದನೆಂದು ಸಿಹಿಯ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತೆ?
 ನಾ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿನ ಹೀನಂಗಳೆಲ್ಲವ ತಂದು ಮುಂದಿಳುಹಲು
 ನಿಮಗೇ ಹಾನಿ.
 ಎನ್ನ ತಂದೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾಜುನಯ್ಯಾ,
 ನೀ ಹೋಂದಡೆಯೂ ಶರಣಂಬುದ ಮಾಣ.

* * *

ವಚನಕಾರ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ :

ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದಿಟ್ಟ ಮಹಿಳೆ ಎನಿಸಿದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಅನುಭವ
 ಮಂಟಪದ ಶಿವಶರಣಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಿಳು. ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಕವಯಿತ್ರಿ
 ಎನಿಸಿದವಳು. ಶರಣ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು
 ಬೆಕ್ಕವಯದಲ್ಲೇ ಭೋಗ ಜೀವನದ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಹೊರಬಂದು, ವಿರಕ್ತ
 ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮಾರ್ಗ ತುಳಿದವಳು. ಇವನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
 ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುತಡಿ (ಉಡಗಣ/ ಉಡುಗುಣ)ಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
 ತಂದೆ ನಿಮ್ಮಲಶಟ್ಟಿ ತಾಯಿ ಸುಮತಿ. ರಾಜನಾದ ಕೌಶಿಕನ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ
 ಗುರಿಯಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದ ಕಾರಣ ಶರತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಬೇಸತ್ತ,
 ಅರಮನೆ ಹೋರೆದು ‘ಶಿವ’ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ ಹೊರಟ ಚರಿತ್ರೆಯಿದೆ.

ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳೆ. ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷು ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಒರೆಗಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಾದದ್ದು ಅವಳ ವಚನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅನುಭವಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಎದುರಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕೊಟ್ಟಿ ಉತ್ತರಗಳು ಅವಳ ಚಿಂತನೆಯ ಜೀನ್ಸ್‌ತ್ಯಾವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಫುಲ್ಫುದೇವ, ಬಸವಣ್ಣ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಧ್ಯ ಎದ್ದುಕಾಣಿವಂತೆ ಬದುಕಿದ ಮಹಾದೇವ, ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ‘ನಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗೂಸೆಂಬ ಹಸರಾದಡೇನು ಭಾವಿಸಲು ಗಂಡುರೂಪ’ ಎಂಬಂತೆ ವೈಕಿವಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡವಳು.

‘ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ’ ವಚನಾಂಕಿತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಚನಕಾರ್ತಿ; ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯತ್ತಿ ಇಲ್ಲಿವರಿಗೂ ಇಂಳಿ ವಚನಗಳು ಲಭ್ಯಯವಾಗಿವೆ. ಅವಳ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ಎಲ್ಲ ಹಂತದ ಭಾವ ಲಹರಿಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ಅಭಿಪ್ರೇಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಭಾಗೀತ್ಯಾತ್ಮದ ಬರಹ, ಜೀವನದ ನೋವುನಲಿವು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಿಲವು ಅವಳ ಅಭಿಪ್ರೇಕೆಯ ಕನ್ನಡಿ. ‘ಶರಣ ಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ’ ಭಾವವನ್ನು ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಬರೆದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜೀನ್ಸ್‌ತ್ಯಾವಿದ್ದರೆ, ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಉನ್ನತಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರೀವಿದಿ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಚನ, ಮಂತ್ರಗೋಪ್ಯ ಎಂಬ ಮೂರು ಚೆಕ್ಕಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅವಳ ವಚನಗಳು ಅಂತರಂಗವನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ.

ವಚನಗಳ ಆಶಯ :

ಭಾವತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ವಚನಗಳು ಅರಿವು, ಬಲ್ಲವರ ಸಂಗದ ಪರಿಸರ, ಮೋಹ ಮುಕ್ತಿಯ ತೆಜಿಸುವಿಕೆ, ಶರಣ ಸಂಪದದ ಕರುಣೆಯ ಕಂದವೆನಿಸುವ ಬಗೆ ಮತ್ತು ಶರಣರ ಮಹಿಮೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸುಖಿದುಃಖಿಗಳಿಗೆ ಹಿಗ್ಗದೇ ಕುಗ್ಗದೆ ಬದುಕನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸುವಿಕೆಯ ವಿಧಾನದೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಸಹನಗೋಳ್ಳಲಿ ಎಂಬುದರ ಹಂಬಲವಿದೆ.

ಚಚ್ರಿಗಳು:

೧. ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವು
೨. ಭಕ್ತನಿಗೆ ಸಂಶಯ ಸಂಬಂಧವಿರದು
೩. ಅಕ್ಷನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಕಗಳು

■ ■